

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 2011

246/2011

Valtioneuvoston asetus luotsauksesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 2011

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä, säädetään luotsauslain (940/2003) nojalla:

1 §

Asetuksen tarkoitus

Tällä asetuksella annetaan luotsauslaissa (940/2003) tarkoitetut tarkemmat säännökset luotsauksen järjestämisestä alusliikenteen turvallisuuden edistämiseksi sekä alusliikenteestä ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *SOLAS-yleissopimuksella* ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981) ja siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia;

2) *MARPOL 73/78 -yleissopimuksella* alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983) ja siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia;

3) *IGC-säännöstöllä* nesteytettyjä kaasuja irtolastina kuljettavien alusten rakentamista ja varustamista koskevaa Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) kansainvälistä säännöstöä;

4) *nesteytetyllä kaasulla* IGC-säännöstön 19 luvun aineita tai niihin rinnastettavia nesteytettyinä kuljettavia kaasuja;

5) *haitallisella nestemäisellä aineella* ainetta, joka on luokiteltu kuuluvaksi MARPOL 73/78 -yleissopimuksen kemikaaliluettelon luokkaan X, Y tai Z;

6) *öljyllä* kivennäisöljyä kaikissa muodoissaan, mukaan luettuina raakaöljy, polttoöljy, öljyliete, öljyjäte ja jalostetut tuotteet;

7) *vaarallisella kiinteällä irtolastilla* SOLAS-yleissopimuksen liitteen VII luvun A-1 osan 7 säännössä määriteltyä vaarallista kiinteää irtolastia;

8) *INF-lastilla* SOLAS-yleissopimuksen liitteen VII luvun D osan 14 säännössä määritellyn säteilytetyn ydinpoltoaineen, plutoniumin ja eräiden radioaktiivisten jätteiden lastin kuljetusta kappaletavarana aluksessa;

9) *harvoin liikennöidyllä väylällä* luotsattavaksi väyläksi määriteltyä yleistä kulkuväylää, jossa on luotsauksia vähemmän kuin kymmenen kertaa vuodessa;

10) *luotsipaikalla* karttaan merkittyä paikkaa, jonka läheisyydessä luotsin tulee nousta alukseen tai poistua aluksesta, jollei sää- tai jäätolosuhteista muuta johdu;

11) *simulaattorilla* Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymää aluksenkäsitteilysimulaattoria;

12) *simulaattoriharjoittelulla* Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän kouluttajan ohjaamaa Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymää aluksenkäsitteilytaitojen, paikallistuntemuksen ja komentositatyöskentelytaitojen harjoittelua simulaattorin avulla.

3 §

Luotsinkäyttövelvollisuutta koskevat tarkemmat säännökset

Luotsauslain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu luotsinkäyttövelvollisuus on aluksella tai alus- tai hinausyhdistelmällä, joka:

- 1) kuljettaa irtolastina öljyä, nesteytettyä kaasua, haitallisia nestemäisiä aineita tai vaarallista kiinteää irtolastia;
- 2) kuljettaa INF-lastia; tai
- 3) on suurimmalta pituudeltaan yli 70 metriä tai suurimmalta leveydeltään yli 14 metriä tai suurimmalta sallitulta kesälästisyväykseltään suolaisessa vedessä yli 4,5 metriä liikennöidessään Suomen aluevesillä ja on suurimmalta pituudeltaan yli 25 metriä Saimaan vesialueella tai Saimaan kanavalla.

4 §

Luotsin ohjauskirjan myöntäminen

Luotsin ohjauskirjan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on suorittanut:

1) harjoittelumatkoja erityyppisillä aluksilla ohjauskirjaan merkittävällä väylällä:

a) vähintään 25 matkaa väylän molempiin suuntiin; tai

b) vähintään viisi matkaa väylän molempiin suuntiin, jos hakijalla on jo aiemmin saatu ohjauskirja jollekin toiselle väylälle;

2) hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston järjestämän tutkinnon, jossa on todettu hakijan:

- a) aluksen käsittelytaidot;
- b) paikallistuntemus;
- c) komentosiltatyöskentelytaidot; ja
- d) luotsausta, alusliikennepalvelua, jäänmurtoa ja meripelastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä satamissa noudatettavien toimintaohjeiden tuntemus; sekä

3) Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän henkilön vastaanottaman koeluotsauksen väylän molempiin suuntiin ja koeluotsauksessa osoittanut hallitsevansa edellä 2 kohdassa tarkoitettuja tiedot ja taidot.

Tutkinnossa hakijan aluksen käsittelytaidot, paikallistuntemus ja komentosiltatyöskentelytaidot todetaan simulaattorissa tehtävässä kokeessa, joka sisältää myös vaativat liikenne-

netilanteet ja aluksen turvalliseen kuljettamiseen liittyvien järjestelmien häiriöt.

Harvoin liikennöidyllä väylällä voidaan osa harjoittelumatkoista korvata simulaattoriharjoittelulla.

Harjoittelumatkoista ja simulaattoriharjoittelusta on esitettävä varmennettu kirjallinen selvitys.

Harjoittelumatkat ja tutkinto on suoritettava koeluotsausta edeltävien 12 kuukauden aikana.

5 §

Luotsin ohjauskirjaan tehtävät merkinnät

Luotsin ohjauskirjaan merkitään ne väylät, joihin hakijalla on luotsausoikeus sekä ohjauskirjan voimassaoloaika.

6 §

Luotsin ohjauskirjan uudistaminen

Luotsin ohjauskirjan uudistamisen edellytyksenä on, että luotsi esittää selvityksen tehdystä luotsaus- tai harjoittelumatkoista tai simulaattoriharjoittelusta sen osoittamiseksi, että hän on säilyttänyt ohjauskirjaan merkittyjen väyliä tuntemuksensa. Luotsaus- tai harjoittelumatkoja tulee olla vuosittain vähintään kaksi väylän molempiin suuntiin.

Luotsin on sen osoittamiseksi, että hän on säilyttänyt väylätuntemuksensa, viiden vuoden välein suoritettava:

1) simulaattorissa koe sen osoittamiseksi, että hän hallitsee 4 §:n 1 momentin 2 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettuja tiedot ja taidot ja osaa toimia oikein myös vaativissa liikennetilanteissa ja aluksen turvalliseen kuljettamiseen liittyvien järjestelmien häiriötilanteissa; ja

2) kirjallinen koe, jossa hän osoittaa tuntevansa 4 §:n 1 momentin 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja säädökset, määräykset ja toimintaohjeet.

Jos luotsilla ei ole vaadittuja luotsaus- tai harjoittelumatkoja tai simulaattoriharjoittelua ohjauskirjaan merkityllä väylällä, hänen tulee ohjauskirjan uudistamiseksi suorittaa koeluotsaus väylällä.

7 §

Linjaluotsinkirjan myöntäminen

Linjaluotsinkirjan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on:

1) osallistunut laivapäiväkirjaan perustuvan luotettavan selvityksen mukaan navigointiin päällikkönä tai perämiehenä hakemuksen kohteena olevassa aluksessa tai vastaavanlaisessa aluksessa, joka ei olennaisesti eroa hakemuksen kohteena olevasta aluksesta kooltaan, teknisiltä järjestelyiltään ja turvallisuusjohtamisjärjestelmältään:

a) lastialuksen linjaluotsinkirjaa varten vähintään kymmenellä matkalla väylän molempiin suuntiin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana tai vähintään kymmenellä matkalla yhteen suuntaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana haettaessa linjaluotsinkirjaa tälle yhdelle suunnalle;

b) matkustaja-aluksen linjaluotsinkirjaa varten vähintään 30 matkalla väylän molempiin suuntiin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana;

2) suorittanut hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston järjestämän tutkinnon, jossa hakijan on todettu hallitsevan luotsin ohjauskirjan myöntämistä koskevassa 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja taidot; jos hakijalla on jo jollain muulla aluksella väylälle suoritettu linjaluotsintutkinto, hänen ei tarvitse suorittaa tutkintoa uudelleen; sekä

3) suorittanut hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän henkilön vastaanottaman koeluotsauksen ja on koeluotsauksessa osoittanut hallitsevansa 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja taidot.

Tutkinnossa hakijan aluksenkäsitteilytaidot, paikallistuntemus ja komentosilta-työskentelytaidot todetaan simulaattorissa tehtävässä kokeessa, joka sisältää myös vaativat liikennetilanteet ja aluksen turvalliseen kuljettamiseen liittyvien järjestelmien häiriöt.

Harjoittelumatkoista voidaan puolet korvata simulaattoriharjoittelulla.

Harjoittelumatkoista ja simulaattoriharjoittelusta on esitettävä varmennettu kirjallinen selvitys.

Harjoittelumatkat ja tutkinto on suoritettava koeluotsausta edeltävien 12 kuukauden aikana.

Linjaluotsinkirja voidaan hakemuksesta myöntää myös alukseen, joka ei olennaisesti eroa kooltaan, teknisiltä järjestelyiltään eikä turvallisuusjohtamisjärjestelmältään aluksesta, jolle linjaluotsinkirja myönnetään tai on jo aiemmin myönnetty.

8 §

Voimassa olevan linjaluotsinkirjan huomioon ottaminen

Jos matkustaja-aluksen linjaluotsinkirjaa hakevalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja hakemuksen kohteena olevalle väylälle toiseen alukseen, riittää matkustaja-aluksen linjaluotsinkirjan saamiseksi 20 harjoittelumatkaa 7 §:n 1 momentin 1 kohdan b alakohdassa vaaditun 30 matkan sijasta.

Edellä 7 §:n 1 momentin 1 kohdan a ja b alakohdassa vaadituista lastialuksen kymmenestä harjoittelumatkasta ja matkustaja-aluksen 30 harjoittelumatkasta voidaan kaksi kolmasosaa korvata simulaattoriharjoittelulla, jos hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja hakemuksen kohteena olevalle väylälle toiseen alukseen.

9 §

Linjaluotsinkirjaan tehtävät merkinnät

Linjaluotsinkirjaan merkitään ne alukset ja väylät, joita linjaluotsinkirja koskee, sekä linjaluotsinkirjan voimassaoloaika.

10 §

Linjaluotsinkirjan uudistaminen

Linjaluotsinkirjan uudistamisen edellytyksenä on, että hakija osoittaa säilyttäneensä väylätuntemuksensa esittämällä selvityksen osallistumisestaan aluksen navigointiin hakemuksen kohteena olevalle väylälle tai esittää selvityksen tehdystä simulaattoriharjoittelusta. Uutta koeluotsausta ei vaadita, jos hakija on osallistunut aluksen navigointiin väylällä vuosittain vähintään kahdella edestakaisella matkalla joko hakemuksen kohteena olevalle aluksella tai vastaavanlaisella aluksella.

Linjaluotsin on sen osoittamiseksi, että hän on säilyttänyt väylätuntemuksensa, viiden vuoden välein suoritettava:

1) simulaattorissa koe sen osoittamiseksi, että hän hallitsee 4 §:n 1 momentin 2 kohdan a—c alakohdassa tarkoitettut tiedot ja taidot ja osaa toimia oikein myös vaativissa liikennetilanteissa ja aluksen turvalliseen kuljettamiseen liittyvien järjestelmien häiriötilanteissa; ja

2) kirjallinen koe, jossa hän osoittaa tuntevansa 4 §:n 1 momentin 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettut säädökset, määräykset ja toimintaohjeet.

11 §

Erivapauden myöntäminen

Erivapauden myöntämisen edellytyksenä on, että aluksen päälliköllä tai perämiehellä on vähintään 12 kuukauden kokemus liikenteestä hakemuksessa mainitulta vesialueelta hakemusta edeltävän viiden vuoden ajalta, ja josta ajasta vähintään kuusi kuukautta on joko hakemuksen kohteena olevassa aluksessa tai vastaavanlaisessa aluksessa. Kokeuksen tulee olla hankittuna aluksen päällikönä tai perämiehenä.

Saimaan kanavaa koskevaa erivapautta haakevalta aluksen päälliköltä tai perämieheltä edellytetään 1 momentissa mainitun lisäksi 15 harjoittelumatkaa kumpaankin suuntaan Saimaan kanavalla.

Jäänmurtajan päälliköltä tai perämieheltä edellytetään 1 momentissa säädetyistä poiketen vähintään kuuden kuukauden kokemusta jäänmurtotehtävistä hakemuksessa mainitulta vesialueelta hakemusta edeltävän viiden vuoden ajalta, ja josta ajasta vähintään puolet on joko hakemuksen kohteena olevassa aluksessa tai vastaavanlaisessa aluksessa. Kokeuksen tulee olla hankittuna jäänmurtajan päällikönä tai perämiehenä.

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 2011

Liikenneministeri *Anu Vehviläinen*

Erivapauden myöntämisen edellytyksenä olevasta 1 ja 3 momentissa tarkoitettuista kokeuksista ja 2 momentissa tarkoitetuista harjoittelumatkoista voidaan yksi kolmasosa korvata simulaattoriharjoittelulla.

Erivapauden saamiseksi aluksen päällikön tai perämiehen on suoritettava hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston järjestämä tutkinto, jossa on todettu hakijan:

a) aluksen käsittelytaidot;

b) paikallistuntemus;

c) komentosiltatyöskentelytaidot; ja

d) luotsausta, alusliikennepalvelua, jäänmurtoa ja meripelastusta koskevien säädösten ja määräysten sekä satamissa noudatettavien toimintaohjeiden tuntemus.

Tutkinnossa hakijan aluksen käsittelytaidot, paikallistuntemus ja komentosiltatyöskentelytaidot todetaan simulaattorissa tehtävässä kokeessa, joka sisältää myös vaativat liikennetilanteet ja aluksen turvalliseen kuljettamiseen liittyvien järjestelmien häiriöt.

Erivapaus myönnetään hakemuksesta joko yksittäiselle tai useammalle luotsauslain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettulle väylälle.

Erivapauspäätökseen merkitään alus ja väylät, joita erivapaus koskee, erivapauden saanut päällikkö tai perämies, erivapauspäätökseen liittyvät ehdot sekä päätöksen voimassaoloaika.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011.

Tällä asetuksella kumotaan luotsauksesta annettu valtioneuvoston asetus (982/2003).

Ennen asetuksen voimaantumista voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Hallitusneuvos *Silja Ruokola*